

FÖRSÄKRINGSVILLKOR • GÄLLER FRÅN 1 JANUARI 2019

Bliwas premiefrielseförsäk- ring PB:1

Bliwa

Bliwa Livförsäkring, ömsesidigt, Box 5125, 102 43 Stockholm
Telefon: 08-696 22 80, Fax: 08-696 22 92, kund@bliwa.se, bliwa.se

FÖRSÄKRINGENS SYFTE

Bliwas premiebefrielseförsäkring PB:1 ger försäkringstagaren ett ekonomiskt skydd om den försäkrade blir arbetsoförmögen under försäkringstiden, genom att helt eller delvis befria försäkringstagaren från skyldigheten att betala premier till en sparförsäkring som försäkringstagaren tecknat. Premiebefrielseförsäkringen är en tilläggsförsäkring till en sparförsäkring. Detta innebär att Bliwa endast kan meddela premiebefrielseförsäkring om försäkringstagaren även har tecknat en sparförsäkring hos en annan försäkringsgivare med en avtalad löpande premie, vilken utgör det försäkrade beloppet i premiebefrielseförsäkringen.

Premiebefrielseförsäkringen är en ren riskförsäkring som saknar ekonomiskt värde om den upphör att gälla före ett försäkringsfall inträffat.

FÖRSÄKRINGSGIVARE

Bliwa Livförsäkring, ömsesidigt, organisationsnummer 502006-6329, (nedan kallat Bliwa) är försäkringsgivare för försäkringen. Bliwa är ett ömsesidigt försäkringsbolag, vilket innebär att bolaget ägs av försäkringstagarna. Det innebär i sin tur att försäkringstagarna har rätt till återbäring av det överskott som kan uppstå i Bliwas verksamhet. Se vidare punkt 2.15 nedan. Bliwas försäkringsverksamhet står under tillsyn av Finansinspektionen med postadress Box 7821, 103 97 Stockholm. Besöksadress: Brunnsgatan 3, Stockholm. E-postadress: finansinspektionen@fi.se. Telefonnummer 08-408 980 00. Webbadress: www.fi.se. Bliwas marknadsföring står under tillsyn av Konsumentverket med postadress Box 48, 651 02 Karlstad. Besöksadress: Tage Erlanderogatan 8A. E-postadress: konsumentverket@konsumentverket.se. Telefonnummer 0771-42 33 00. Webbadress: www.ko.se.

Information om Bliwas ekonomiska ställning kan erhållas genom Bliwas senast fastställda årsredovisning. Årsredovisningen finns tillgänglig på Bliwas hemsida www.bliwa.se och kan också beställas efter annan kontakt med Bliwa. Bliwas kontaktoppgifter finns längst bak i dessa villkor.

Bliwa tillhandahåller försäkringsvillkor och all annan information på svenska. Tvist med anledning av dessa villkor eller av försäkringen i övrigt ska ske i Sverige med tillämpning av svensk lag.

OM DE VILLKOR MED MERA SOM GÄLLER FÖR FÖRSÄKRINGEN

Dessa försäkringsvillkor gäller från den 1 januari 2019. Detta innebär att villkoren gäller för försäkringar som tecknas eller förnyas den 1 januari 2019 eller senare samt att dessa villkor gäller för försäkringsfall som inträffar den 1 januari 2019 eller senare. För försäkringen gäller dessutom vad som avtalats i respektive ansökningsförfarande och, i förekommande fall i kundavtal mellan Bliwa och försäkringstagaren. Vidare gäller, i förhållande till den försäkrade, uppgifterna i det försäkringsbesked som utfärdas efter att en försäkring tecknats eller ändrats i någon större utsträckning, se vidare under definitionen av försäkringsbesked.

För försäkringen gäller också försäkringsrörelselagen (2010:2043), försäkringsavtalslagen (2005:104) och svensk lag i övrigt. En bestämmelse som avtalats särskilt med försäkringstagaren inom ramen för ansökningsförfarandet eller i ett kundavtal gäller alltid med företräde framför dessa villkor.

SKATTEREGLER

En premiebefrielseförsäkring anses i skattehänseende tillhöra samma slag av försäkring som den sparförsäkring till vilken premiebefrielseförsäkringen är tilläggsförsäkring (huvudförsäkringen). Premiebefrielseförsäkringen tillhör således samma skattekategori som den huvudförsäkring som premiebefrielseförsäkringen tecknats för att premiebefria vid den försäkrades arbetsoförmåga på grund av sjukdom eller olycksfall. Bliwa lämnar i förekommande fall kontrolluppgift enligt lag (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter i enlighet med den uppgiftsskyldighet som åligger försäkringsgivare.

Innehåll

1. DEFINITIONER	4
2. GEMENSAMMA BESTÄMMELSER	4
2.1 Om ansökningsförfarandet	4
2.2 Om försäkringsvillkoren och det enskilda försäkringsavtalet.....	4
2.3 Försäkringens giltighetstid.....	5
2.4 När försäkringen träder i kraft.....	5
2.5 Hälsokrav.....	5
2.6 Premie.....	5
2.7 Premiebefriad tid.....	6
2.8 Bedömning av arbetsförmåga.....	6
2.9 När försäkringen upphör.....	6
2.10 Åtgärder för utbetalning av försäkringsersättning.....	6
2.11 Tidpunkt för utbetalning av försäkringsersättning.....	7
2.12 Ränta på sent utbetald ersättning.....	7
2.13 Preskription.....	7
2.14 Förfoganden över försäkringen	7
2.15 Regler för fördelning av överskott respektive förlusttäckning.....	7
2.16 Ändring av försäkringsvillkoren	7
2.17 Representationssystem	7
3. PREMIEBEFRIELSEFÖRSÄKRING	7
3.1 Försäkringsfall och rätt till ersättning.....	7
3.2 Försäkringsbeloppets storlek.....	8
3.3 Ändring av försäkringsbelopp.....	8
3.4 Karens.....	8
3.5 Utbetalningstid.....	8
3.6 Värdesäkring av utbetalningen.....	9
3.7 Bliwas utbetalning	9
4. BEGRÄNSNINGAR I BLIWAS ANSVAR	9
4.1 Upplysningsplikt.....	9
4.2 Följden av oriktiga uppgifter.....	9
4.3 Försäkringens giltighet vid utlandsvistelse.....	9
4.4 Försäkringens giltighet vid krigstillstånd och politiska oroligheter.....	9
4.5 Skador orsakade av atomkärnreaktion samt biologiska, kemiska och nukleära substanser	10
4.6 Riskfylld verksamhet	10
4.7 Framkallande av försäkringsfall.....	10
4.8 Force majeure	10
4.9 Juridiskt ombud.....	10
4.10 Gemensamt skadeanmälningsregister	10
5. BEHANDLING AV PERSONUPPGIFTER	10
6. OM BLIWAS FÖRSÄKRINGSDISTRIBUTION.....	10
7. OM VI INTE ÄR ÖVERENS	11

1. Definitioner

Arbetsförmåga

Med arbetsförmåga menas att en person på grund av sjukdom eller olycksfallsskada har en nedsatt arbetsförmåga till minst 25 procent enligt beslut av Försäkringskassan, om inte annat särskilt anges i dessa försäkringsvillkor.

Fullt arbetsför

Se nedan under punkt 2.5.2 för vad som krävs för att anses som fullt arbetsför enligt dessa försäkringsvillkor.

Försäkringstagare

Den som har ingått försäkringsavtal med Bliwa.

Försäkrad

Den person på vars hälsa en försäkring gäller.

Försäkringsbesked

När en försäkring har meddelats utfärdas ett försäkringsbesked med upplysningar om de väsentliga rättigheter och skyldigheter som följer av försäkringen samt om viktiga begränsningar av försäkringsskyddet. Försäkringsbesked utfärdas också när försäkringen har ändrats eller förnyats, om förändringen är väsentlig eller om de nya försäkringsvillkoren innebär en begränsning av försäkringsskyddet.

Försäkringstid

Den tid försäkringen gäller, det vill säga försäkringens löptid. Försäkringen gäller för 1 år i taget. Se nedan under punkt 2.3. Försäkringens giltighetstid.

Huvudförfalldag

Med huvudförfalldag avses den dag då försäkringen normalt upphör att gälla. Huvudförfalldag är den 31 december respektive år. Försäkringen kan sägas upp, ändras eller gälla med ny premie från och med dagen efter huvudförfalldagen.

Huvudförsäkring

Den sparförsäkring vars avtalade löpande premie premiefrielseförsäkringen försäkrar.

Karenstid

Den tid en sjukperiod ska pågå innan försäkringsersättning utbetalas från försäkringen. Se nedan under punkt 3.4.

Klausul

Den särskilda undantagsbestämmelse för viss sjukdom eller visst symtom som Bliwa kan ha meddelat att gälla för en viss försäkrad och som i förekommande fall meddelats i särskilt brev till den försäkrade, och som utgör en del av den försäkrades försäkringsbesked.

Lön

Med lön avses en anställds pensionsmedförande årslön bestämd på det sätt som anges i den anställdes arbetsgivares pensionspolicy eller pensionsplan.

Make/maka

Med make/maka avses i dessa försäkringsvillkor även registrerad partner.

Premieperiod

Premie för försäkringen ska betalas månadsvis, om inte annat överenskommit mellan Bliwa och försäkringstagaren.

Prisbasbelopp

Det prisbasbelopp som fastställs varje år enligt 2 kap 7 § socialförsäkringsbalken (2010:110).

Sjukperiod

Den tid då den försäkrade är arbetsförmögen.

Sparförsäkring

En försäkring som innehåller ett sparmoment med en avtalad löpande sparpremie och som utgör huvudförsäkring i förhållande till premiefrielseförsäkringen.

Äktenskap

Med äktenskap avses i dessa försäkringsvillkor även registrerat partnerskap.

2. Gemensamma bestämmelser

2.1 OM ANSÖKNINGSFÖRFARANDET

Försäkringsavtalet kan ingås mellan Bliwa och en arbetsgivare eller mellan Bliwa och en enskild individ. Vad som gäller i det enskilda fallet har i förekommande fall avtalats i kundavtalet och framgår inom ramen för respektive ansökningsförfarande. Bliwa och en arbetsgivare kan i vissa fall ingå ett kundavtal i vilket bland annat bestäms försäkringarnas omfattning, vilka som kan omfattas av försäkringarna, det tidigaste ikraftträdandet av försäkringarna och bestämmelser om hur försäkringarna ska administreras. I vissa fall har Bliwa ett samarbetsavtal med en annan försäkringsgivare eller samarbetspartner, som meddelar eller tillhandahåller sparförsäkring. I dessa fall kan förekomma att ovan nämnda faktorer istället endast bestäms i samarbetsavtalet mellan Bliwa och den andra försäkringsgivaren. I dessa fall framgår det, av själva ansökningsförfarandet, för den som ska teckna försäkringen vilka försäkringsbelopp som ingår och vilka hälsokrav som gäller för att en försäkring ska kunna beviljas med mera. Ett samarbetsavtal mellan Bliwa och en annan försäkringsgivare eller kundavtal mellan Bliwa och en arbetsgivare är en förutsättning för ett enskilt försäkringsavtal om premiefrielseförsäkring.

2.2 OM FÖRSÄKRINGSVILLKOREN OCH DET ENSKILDA FÖRSÄKRINGSAVTALET

För varje enskild försäkring som ingås gäller dessa försäkringsvillkor. I den mån någon avvikelse från dessa försäkringsvillkor särskilt avtalats gäller en sådan avvikelse framför dessa villkor. Vidare gäller för varje enskild försäkring de i förekommande fall tillämpliga ansökningshandlingarna, förköpsinformation, intyg om hälsa samt senast utfärdat försäkringsbesked.

2.3 FÖRSÄKRINGENS GILTIGHETSTID

Om inte annat avtalats gäller försäkringen för högst 1 år i taget. Vid nyteckning löper den första försäkringstiden till årets slut, det vill säga till och med den 31 december det år försäkringen tecknades. Försäkringstiden löper därefter med 1 kalenderår i taget, från den 1 januari till den 31 december varje år. Om inte försäkringen sägs upp vid försäkringstidens slut förnyas försäkringen årsvis. Bliwa har då rätt att tillämpa nya försäkringsvillkor att gälla för försäkringen. Se vidare nedan under punkt 2.16. Förnyelse sker som längst till och med den dag den försäkrade uppnår slutåldern för försäkringen.

2.4 NÄR FÖRSÄKRINGEN TRÄDER I KRAFT

En försäkring träder i kraft dagen efter den dag Bliwa, eller den som fått uppdrag att göra detta för Bliwas räkning, har mottagit ansökan och de övriga handlingar som krävs för att försäkringen ska kunna beviljas. Vilka handlingar som, utöver ansökan, krävs för att Bliwa ska kunna bevilja försäkringen framgår av dessa försäkringsvillkor och Bliwas vid var tid gällande hälsokrav, se punkt 2.5. Om försäkring endast kan beviljas mot klausul eller förhöjd premie, se nedan under punkt 2.5.5, träder försäkringen i kraft först sedan den som ansöker om försäkringen erbjudits och accepterat försäkringsskydd på dessa villkor och den första premien för försäkringen betalats.

För utökning av försäkringsskyddet gäller samma bestämmelser.

2.5 HÄLSOKRAV

För att pröva om försäkring kan beviljas gör Bliwa en hälsoprövning av den som ska försäkras. Hälsokraven varierar beroende på det försäkringsskydd som söks. I samband med ansökan anges de hälsokrav som gäller för att Bliwa ska kunna bevilja försäkringen.

2.5.1 Försäkringsbeloppet avgör hälsokrav

Storleken på den avtalade löpande sparpremien som ska försäkras avgör vilken av nedanstående hälsoprövningshandlingar som gäller i det enskilda fallet:

- intyg om full arbetsförhet
- individuell hälsodeklaration
- läkarutlåtande.

Bliwa bedömer därefter om ansökan om försäkring kan beviljas.

2.5.2 Kravet på full arbetsförhet

Kravet på full arbetsförhet innebär att den som ska försäkras ska kunna fullgöra sitt vanliga arbete utan inskränkningar och inte till någon del ha sjuklön från sin arbetsgivare eller ersättning från Försäkringskassan i form av sjukpenning, rehabiliteringspenning, sjukersättning, aktivitetsersättning, annan ersättning på grund av arbetsoförmåga eller uppbär minst halv arbetsskadelivränta. Om den som ska försäkras har aktivitetsersättning, sjukersättning eller arbetsskadelivränta som förklarats vilande, anses denne inte vara fullt arbetsför under den tid som ersättningen eller arbetsskadelivräntan förklarats vilande.

För att kravet på full arbetsförhet ska anses uppfyllt får den som ska försäkras ha varit arbetsoförmögen högst 15 dagar i följd under de närmaste 3 månaderna före tidpunkten för intygandet.

I vissa fall kan annat krav på full arbetsförhet gälla och anges då i kundavtalet eller i ansökningshandlingarna.

2.5.3 Hälsodeklaration

För hälsodeklaration gäller de blanketter och den information som Bliwa vid var tid anvisar.

Även för höjning av försäkringsbelopp och för annan utökning av försäkringsskyddet gäller att Bliwa normalt ställer krav på intyg om hälsa. Vilka hälsokrav som gäller beror på vilken utökning som söks och framgår i samband med sådan ansökan.

2.5.4 Samtycke till att hämta in uppgifter om hälsa

För att Bliwa ska kunna bedöma rätten till försäkring vid en ansökan om försäkringsskydd eller utökning av försäkringsskydd kan Bliwa, om det är nödvändigt för att bedöma om uppställda hälsokrav är uppfyllda, komma att begära att den som ska försäkras lämnar skriftligt samtycke till att Bliwa får inhämta uppgifter om dennes hälsotillstånd från till exempel dennes arbetsgivare, läkare, sjukgymnast, naprapat, kiropraktor, psykolog, psykoterapeut, sjukhus, annan vårdinrättning, försäkringsbolag eller Försäkringskassan och annan myndighet. Bliwa kan även komma att begära att den som ska försäkras medger att Bliwa får vidarebefordra nu nämnd information till läkare för medicinsk bedömning och till ett återförsäkringsbolag som Bliwa anlitar. Om Bliwa inte får tillgång till de uppgifter som behövs för att avgöra om uppställda hälsokrav är uppfyllda kan Bliwa inte pröva ansökan. Det kan få till följd att Bliwa inte kan bevilja ansökan om försäkring eller om utökat försäkringsskydd.

2.5.5 Klausuler och premieförhöjning

Om Bliwa får sådan information om hälsa som innebär att Bliwa bedömer att den som ska försäkras har en förhöjd risk för att drabbas av framtida ohälsa, kan Bliwa komma att meddela den sökande att försäkring endast kan beviljas mot klausul eller mot viss premieförhöjning. Att försäkringen beviljas mot klausul innebär att den aktuella försäkringen gäller, men med undantag för sådan skadeorsak, arbetsoförmåga eller ohälsa som har sin grund i den skada, symptom eller sjukdom som undantas. Den som ansöker om försäkring kan i ett fall då Bliwa meddelar att försäkringen endast kan beviljas mot klausul eller med viss premieförhöjning välja mellan att få försäkringen beviljad med sådan klausul eller premieförhöjning eller att avstå helt från försäkringsskyddet.

2.5.6 Den som får avslag på försäkring kan ansöka igen senare

Den som inte är fullt arbetsför eller inte uppfyller de andra hälsokrav som Bliwa tillämpar och på grund av detta inte kan beviljas försäkring, höjning eller utökning, kan beviljas försäkring, höjning eller utökning, när denne åter är fullt arbetsför och intygar detta eller uppfyller de andra hälsokrav som Bliwa tillämpar.

2.6 PREMIE

Priset för försäkringarna, premien, beräknas och fastställs av Bliwa för 1 år i taget och kan komma att ändras i samband med

förnyelse enligt punkt 2.3, det vill säga från och med nästkommande årsskifte.

2.6.1 Premiebetalning

Det är försäkringstagaren som är betalningsansvarig för premien.

2.6.2 Uppsägning på grund av obetald premie

Den första premien ska betalas inom 14 dagar från den dag Bliwa, eller den Bliwa anlitar för detta, avsände krav om premiebetalning. Premien för en senare premieperiod och första premien för en försäkring som har förnyats enligt punkt 2.3 (förnyelsepremie) ska betalas senast på periodens första dag. Om premien avser en längre period än 1 månad gäller att premien ska betalas senast 1 månad från den dag Bliwa, eller den Bliwa anlitar för detta, avsände krav om premiebetalning. Om premien inte betalas i rätt tid och om dröjsmålet inte är ringa har Bliwa rätt att säga upp försäkringen.

Uppsägningen får verkan 14 dagar efter att den avsänts, om inte premien betalas inom denna tid.

2.6.3 Återupplivning av försäkring

Har en uppsägning skett och fått verkan i enlighet med punkt 2.6.2 ovan och avser dröjsmålet med premiebetalningen inte den första premien för försäkringen, återupplivas en försäkring till sin tidigare omfattning, om det utestående premiebeloppet betalas inom 3 månader från det att uppsägningen fick verkan enligt punkt 2.6.2 andra stycket. Om återupplivning sker ansvarar Bliwa från och med dagen efter den dag då premiebeloppet betalades.

Bliwa ansvarar inte för försäkringsfall som inträffat eller har sin grund i händelse som inträffat under den tid försäkringen inte har gällt.

2.7 PREMIEBEFRIAD TID

Om den försäkrade under försäkringstiden drabbas av arbetsförmåga till minst en fjärdedel på grund av sjukdom eller olycksfall, blir försäkringstagaren befriad från sin skyldighet att erlagga premie för premiefrielseförsäkringen under den tid arbetsförmågan varar. Rätten till premiefriad tid gäller i proportion till graden av den försäkrades arbetsförmåga.

Rätt till premiefriad tid förutsätter att Försäkringskassan har godkänt att den försäkrade är arbetsförmögen till följd av sjukdom eller olycksfall och att han eller hon har vidkänts en inkomstförlust som har sin grund i denna arbetsförmåga. Om Försäkringskassan har beviljat den försäkrade sjukersättning eller aktivitetsersättning har arbetsgivaren normalt rätt till premiefrielse från samma tidpunkt.

Den premiefriade tiden inträder först efter en karenstid om 90 dagar, räknat från den försäkrades första sjukdag. Om den försäkrade åter blir arbetsförmögen till minst en fjärdedel inom 12 månader från en tidigare sjukperiods slut, förkortas karenstiden för den nya sjukperioden med den sammanlagda tiden av de sjukperioder som pågått mer än 15 dagar i följd och som helt eller delvis ligger inom de senaste 12 månaderna. Endast tid då den försäkrade omfattats av premiefrielseförsäkringen kan tillgodoräknas den försäkrade.

Försäkringstagaren befrias från sin skyldighet att betala premie från och med det första månadsskifte som följer efter den dag då rätt till premiefriad tid har inträtt och under den tid den försäkrades arbetsförmåga består. Under premiefriad tid gäller försäkringen som om premie hade erlagts. Premiefriad tid gäller som längst till och med utgången av månaden före den då den försäkrade fyller 65 år.

När den försäkrade åter blir fullt arbetsför eller när graden av arbetsförmåga ändras ska försäkringstagaren snarast möjligt meddela Bliwa detta. Om sådant meddelande inte lämnas och premiefriad tid därför pågått under längre tid än villkoren medger, är försäkringstagaren skyldig att erlagga premie retroaktivt.

2.8 BEDÖMNING AV ARBETSFÖRMÅGA

Bliwa följer normalt Försäkringskassans bedömning av den försäkrades arbetsförmåga och dess beslut om sjukpenning, rehabiliteringspenning, aktivitetsersättning, sjukersättning eller liknande ersättning. Om särskilda skäl föreligger kan dock Bliwa välja att göra en egen bedömning av den försäkrades arbetsförmåga.

2.9 NÄR FÖRSÄKRINGEN UPPHÖR

Försäkringen gäller längst till och med utgången av månaden före den månad då den försäkrade fyller 65 år. Om den försäkrade uppnår ordinarie avtalad pensionsålder innan dess upphör försäkringen den månad den försäkrade går i pension. Försäkringen kan upphöra dessförinnan till följd av uppsägning av försäkringstagaren. Försäkringen upphör också om den sägs upp av Bliwa på grund av obetald premie eller oriktiga uppgifter. Bliwa kan också säga upp försäkringen om det underliggande samarbetsavtalet eller kundavtalet upphör.

2.10 ÅTGÄRDER FÖR UTBETALNING AV FÖRSÄKRINGSERSÄTTNING

Anmälan av försäkringsfall och begäran om utbetalning av försäkringsersättning ska ske av försäkringstagaren på blankett som tillhandahålls av Bliwa. De handlingar och övriga upplysningar som Bliwa anser är av betydelse för bedömningen av rätten till försäkringsersättning ska lämnas till Bliwa utan kostnad för Bliwa. Om det behövs för att Bliwa ska kunna fastställa rätten till försäkringsersättning kan Bliwa komma att begära att den försäkrade på en särskild handling lämnar samtycke till att Bliwa får inhämta upplysningar om den försäkrades hälsotillstånd från till exempel försäkringstagaren, läkare, sjukhus, annan vårdinrättning, Försäkringskassan eller annan försäkringsinrättning. Bliwa ska också medges rätt att vidarebefordra sådana upplysningar till det återförsäkringsbolag Bliwa anlitar. Om sådant medgivande inte lämnas kan det medföra att Bliwa inte prövar rätten till ersättning. Bliwa behandlar inhämtade upplysningar enligt personuppgiftslagen och registrerar vissa uppgifter i ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningsregister (GSR), se vidare nedan.

Bliwa är inte skyldigt att utbetala försäkringsersättning förrän försäkringstagaren och/eller den försäkrade har fullgjort de åtgärder som anges ovan för utbetalning och lagt fram eller bidragit till sådan utredning som skäligen kan begäras för att Bliwa ska kunna fastställa rätten till försäkringsersättning.

2.11 TIDPUNKT FÖR UTBETALNING AV FÖRSÄKRINGSERSÄTTNING

När Bliwa har konstaterat att det föreligger ett försäkringsfall och de åtgärder som anges ovan har fullgjorts, regleras försäkringsfallet skyndsamt genom att Bliwa betalar premien för huvudförsäkringen.

2.12 RÄNTA PÅ SENT UTBETALD ERSÄTTNING

Bliwa betalar ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) på försäkringsbelopp som inte betalats ut i rätt tid enligt dessa försäkringsvillkor. Rätten till ränta gäller om dröjsmålet med utbetalning varat längre än 30 dagar. Bliwa ansvarar inte för andra förluster som kan uppstå om utredningen av försäkringsfallet eller utbetalningen av försäkringsersättningen fördröjs. Dröjsmålsränta betalas inte om dröjsmålet beror på force majeure-liknande händelse, se punkt 4.8.

2.13 PRESKRIPTION

Den som vill ha försäkringsersättning eller annat försäkringskydd måste väcka talan mot Bliwa inom 10 år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant skydd inträde.

Om den som vill ha försäkringskydd har framställt anspråket till Bliwa inom den tid som anges i första stycket, är fristen att väcka talan alltid minst 6 månader från det att Bliwa har meddelat sitt slutliga ställningstagande till anspråket.

Om talan inte väcks enligt denna punkt, går rätten till försäkringskydd förlorad.

2.14 FÖRFOGANDEN ÖVER FÖRSÄKRINGEN

Försäkringen får inte överlåtas eller pantsättas. Ett förfogande i strid med denna bestämmelse är utan verkan.

2.15 REGLER FÖR FÖRDELNING AV ÖVERSKOTT RESPEKTIVE FÖRLUSTTÄCKNING

Om det uppstår överskott i Bliwas försäkringsverksamhet ska årsvinsten avsättas till en så kallad konsolideringsfond (se nedan för dess användning). Allt överskott måste dock inte avsättas till konsolidering utan kan fördelas ut på försäkringstagarna. Överskott fördelas i sådant fall genom återbäring, som sker i form av framtida premiesänkningar. Om ett underskott skulle uppstå i verksamheten kan uttag ur Bliwas konsolideringsfond ske för att täcka förlusten.

Beslut om uttag ur konsolideringsfonden för förlusttäckning, eller för återbäring av överskott fattas av Bliwas bolagsstämma i enlighet med Bliwas bolagsordning samt Bliwas vid var tid gällande försäkringstekniska riktlinjer och försäkringstekniskt beräkningsunderlag. Såväl Bliwas bolagsordning som de försäkringstekniska riktlinjerna och beräkningsunderlaget kan komma att ändras i framtiden när det gäller rätten till överskott.

Konsolideringsfondens användning

Enligt Bliwas bolagsordning kan bolagets konsolideringsfond användas för förlusttäckning, för tilldelning av återbäring till försäkringstagarna eller för att lämna gåvor till allmännyttan eller

därmed jämförliga ändamål. Bolagsordningen kan komma att ändras i framtiden när det gäller konsolideringsfondens användning.

2.16 ÄNDRING AV FÖRSÄKRINGSVILLKOREN

Bliwa förbehåller sig rätten att ändra dessa försäkringsvillkor i samband med slutet av en premieperiod, se definitionen för premieperiod ovan. Detta gäller om ändringen behövs på grund av försäkringens art eller av någon annan särskild omständighet, såsom ändrad lag, lagtillämpning eller myndighets föreskrift. En ändring som kan komma att behövas på grund av försäkringens art kan till exempel avse ändring i ett kollektivavtal som ligger till grund för försäkringarna. En ändring som beror på ändrad lag, lagtillämpning eller myndighets föreskrift börjar gälla 1 månad efter att Bliwa avsänt meddelande om ändringen. Övriga ändringar kan endast ske i samband med att försäkringen förnyas, se punkt 2.3.

2.17 REPRESENTATIONSSYSTEM

Bliwa Livförsäkring är ett ömsesidigt försäkringsbolag. Det innebär att bolaget ägs av sina försäkringstagare och att det normalt är försäkringstagarna som beslutar om bolagets angelägenheter. Bliwa har ett representationssystem som innebär att beslutanderätten utövas av särskilt utsedda fullmäktigeledamöter på Bliwas bolagsstämma. Enligt Bliwas bolagsordning utses hälften av fullmäktigeledamöterna genom direktval av försäkringstagarna i Bliwa samt av ett fåtal namngivna organisationer, som har rätt att utse varsin fullmäktigeledamot. Den andra hälften av fullmäktigeledamöterna utses av de kunder i Bliwa som erlagt högst premie under närmast föregående räkenskapsår.

Mer information om representationssystemet, val till fullmäktige och bolagsstämma finns på www.bliwa.se.

3. Premiebefrielseförsäkring

Bliwas premiebefrielseförsäkring är en tilläggsförsäkring till en sparförsäkring som försäkringstagaren tecknat hos annan försäkringsgivare. Försäkringskyddet innebär att försäkringstagaren kan befrias från sin skyldighet att betala premier till sådan sparförsäkring. En förutsättning för att teckna premiebefrielseförsäkring i Bliwa är att försäkring med sparandemoment med en avtalad löpande premie har tecknats, av den som ansöker om premiebefrielseförsäkringen, hos en annan försäkringsgivare som denna premiebefrielseförsäkring försäkrar premien för. Sparförsäkringen ska vidare ha tecknats hos en försäkringsgivare eller genom annan som Bliwa har ingått avtal med om detta.

Rätten till premiebefrielse inträder när den försäkrade är långvarigt arbetsoförmögen på grund av sjukdom eller olycksfall. Försäkringstagarens skyldighet att betala premierna till försäkringen med sparandemoment (huvudförsäkringen) övertas vid försäkringsfall helt eller delvis av Bliwa. Premiebefrielseförsäkringen är en ren riskförsäkring som saknar ekonomiskt värde om den upphör att gälla före den utbetalats. Ersättningen kan inte betalas ut till den försäkrade.

3.1 FÖRSÄKRINGSFALL OCH RÄTT TILL ERSÄTTNING

Försäkringsfall inträffar när den försäkrade drabbas av arbetsoförmåga under försäkringstiden med minst en fjärdedel på grund

av sjukdom eller olycksfallsskada. Försäkringsfall innebär att Bliwa efter karenstiden i punkt 3.4 övertar försäkringstagarens skyldighet att betala premier till huvudförsäkringen. En förutsättning för rätt till ersättning från premiebefrielseförsäkringen är att försäkringstagaren har betalat den avtalade premien för huvudförsäkringen fram till den tidpunkt då försäkringsfall i premiebefrielseförsäkringen har inträffat.

Ersättning betalas tidigast ut efter den karenstid som anges i punkt 3.4 och under den tid sjukperioden varar, dock som längst under den tid som anges i punkt 3.5. Se även under punkt 3.7 för när utbetalning påbörjas.

Bliwa betalar endast ut ersättning från premiebefrielseförsäkringen under förutsättning att Försäkringskassan har beviljat den försäkrade sjukpenning (eller motsvarande ersättning) till följd av arbetsoförmåga.

Bliwa betalar endast ut ersättning från premiebefrielseförsäkringen under förutsättning att huvudförsäkringen och avtalet om den löpande sparpremien fortfarande är i kraft vid tidpunkten för försäkringsfallet.

3.2 FÖRSÄKRINGSBELOPPETS STORLEK

Försäkringsbeloppet i premiebefrielseförsäkringen uppgår till det avtalade löpande premiebelopp som försäkringstagaren har ansökt om och beviljats. Bliwa har rätt att kontrollera att den avtalade löpande premien stämmer överens med den faktiska premiebetalningen till huvudförsäkringen. Om den faktiska premiebetalningen till huvudförsäkringen understiger den avtalade löpande premien, betalar Bliwa endast ut försäkringsersättning motsvarande högst den genomsnittliga, faktiska premiebetalningen till huvudförsäkringen beräknad på de senaste 12 månaderna före försäkringsfallet. Försäkringsbeloppet kan högst uppgå till det belopp som framgår av kundavtalet eller ansökningshandlingarna. Rätten till ersättning från premiebefrielseförsäkringen gäller i förhållande till den försäkrades arbetsoförmåga. Om den försäkrade har helt nedsatt arbetsoförmåga utbetalas ett fullt försäkringsbelopp. Vid 50 procent arbetsoförmåga betalas således ett halvt försäkringsbelopp ut.

När den försäkrade åter blir fullt arbetsför eller när graden av arbetsoförmåga ändras ska försäkringstagaren snarast möjligt meddela Bliwa detta. Om sådant meddelande inte lämnas har Bliwa rätt att kräva återbetalning för försäkringsersättning som utbetalats felaktigt till följd av försäkringstagarens uteblivna upplysningar.

Försäkringsbeloppet kan aldrig höjas i tiden efter att ett försäkringsfall inträffat. Istället grundas rätten till ersättning under hela ersättningstiden högst på den avtalade löpande sparpremien som var försäkrad vid tidpunkten för försäkringsfallet. Bliwa har rätt att sänka ersättningen om den försäkrades arbetsoförmåga ökar. Vid beräkning av ersättningen motsvarar en månad alltid 30 kalenderdagar.

3.3 ÄNDRING AV FÖRSÄKRINGSBELOPP

Som anges ovan under punkt 3.2 ska försäkringstagaren meddela Bliwa den aktuella sparpremiens storlek. Om sparpremien höjs kan också försäkringsbeloppet höjas med motsvarande belopp,

efter ansökan om detta. Vilka hälsokrav som gäller för sådan höjning framgår av kundavtalet samt av ansökningshandlingarna.

Om den löpande avtalade sparpremien sänks är försäkringstagaren skyldig att meddela Bliwa detta. Görs inte det betalar Bliwa endast ut försäkringsersättning från premiebefrielseförsäkringen motsvarande högst den till Bliwa meddelade löpande avtalade sparpremien till sparförsäkringen vid eventuellt försäkringsfall.

Bliwa kan endast höja ett försäkringsbelopp med 12 månaders retroaktiv verkan. Detta innebär att en ökning av sparpremien som meddelas senare än 12 månader efter att den trätt i kraft inte kan beaktas längre tillbaka i tiden än de senaste 12 månaderna.

Utöver dessa regler om ändring av försäkringsbeloppet kan särskilda hälsoprövningsregler gälla och anges då i kundavtalet eller i ansökningshandlingarna.

3.4 KARENS

3.4.1 Karenstid

Karenstiden är 90 dagar räknat från den första sjukdagen.

3.4.2 Karensförkortning

Om den försäkrade åter blir arbetsoförmögen till minst en fjärdedel inom 12 månader från en tidigare sjukperiods slut, förkortas karenstiden för den nya sjukperioden med den sammanlagda tiden av de sjukperioder som pågått mer än 15 dagar och som helt eller delvis ligger inom de senaste 12 månaderna. En förutsättning är att den nya sjukperioden varar minst 15 dagar.

Den försäkrade kan endast tillgodoräkna sig tid för karensförkortning för sjukperioder som uppkommit under den tid då den försäkrade omfattats av premiebefrielseförsäkring i Bliwa.

3.4.3 Rörlig karens

Om den försäkrade har beviljats sjukersättning eller aktivitetsersättning av Försäkringskassan har försäkringstagaren rätt till ersättning från Bliwas premiebefrielseförsäkring från samma tidpunkt, om övriga krav för att få ersättning är uppfyllda.

3.5 UTBETALNINGSTID

Efter karenstidens slut utbetalar Bliwa försäkringsersättningen till huvudförsäkringen. Utbetalningstiden pågår från den dag då rätt till premiebefrielse inträder och under den tid som den försäkrades arbetsoförmåga består och Försäkringskassan utbetalar ersättning. Utbetalning sker dock som längst till och med utgången av månaden före den försäkrade fyller 65 år.

Ersättning kan utbetalas för flera olika sjukperioder. Detta innebär att om en sjukperiod avbryts före ersättningsperiodens slut, det vill säga före den försäkrade fyller 65 år, och den försäkrade drabbas av en ny sjukperiod, inträder Bliwa, efter eventuell karenstid, se ovan punkt 3.4, åter som betalare till huvudförsäkringen. Om karenstiden har uppnåtts betalas dock ingen ersättning ut under sådan tid då sjuklön enligt gällande lag, för närvarande 15 dagar, utges till den försäkrade. Om den försäkrade avlider och ersättning från sjukförsäkringen är under pågående

utbetalning gäller rätt till ersättning till och med dagen före dödsfallet.

När ersättning har betalats ut under den tid som anges i dessa försäkringsvillkor (ersättningstiden) upphör premiebefrielseförsäkringen att gälla.

3.6 VÄRDESÄKRING AV UTBETALNINGEN

Under utbetalningstiden värdesäkras försäkringsbeloppets storlek genom att beloppet anpassas till en eventuell höjning av prisbasbeloppet. Sådan anpassning under utbetalningstiden sker dock med högst 5 procent årligen. Anpassning till höjning av prisbasbeloppet sker snarast möjligt efter den i lag beslutade förändringen av prisbasbeloppet.

3.7 BLIWAS UTBETALNING

När ett försäkringsfall inträffat och anmälts ska Bliwa påbörja utbetalning från premiebefrielseförsäkringen snarast efter att Bliwa utrett att det föreligger rätt till ersättning och med vilket belopp ersättning ska utges. Rätten till ersättning inträder normalt från den 91:a dagen i sjukperioden. Dock kan, vid uppnådd karens och vid upprepad arbetsoförmåga, se punkt 3.4 ovan, utbetalning som tidigast ske från och med den 16:e dagen i sjukperioden. Då Bliwas utredning av försäkringsfallet kan ta viss tid, kan den första utbetalningen ske med viss fördröjning. Detta innebär att den första utbetalningen kan avse flera månader. Ersättningen utbetalas därefter månadsvis i efterskott.

4. Begränsningar i Bliwas ansvar

4.1 UPPLYSNINGSPLIKT

På Bliwas begäran är försäkringstagaren och den försäkrade skyldiga att lämna upplysningar om sådant som kan ha betydelse för frågan om försäkring ska meddelas, ändras eller handläggas i övrigt. Försäkringstagaren och den försäkrade ska lämna fullständiga och korrekta svar på de frågor Bliwa kan komma att ställa. Bliwa kan komma att kräva återbetalning för försäkringsersättning som utbetalats felaktigt till följd av att försäkringstagaren/den försäkrade uppsåtligt eller av grov vårdslöshet underlåter att lämna upplysningar eller lämnar felaktiga upplysningar.

Om den försäkrade anmälts vara arbetsoförmögen och senare åter blir arbetsförmögen ska försäkringstagaren omgående meddela Bliwa detta. Om sådant meddelande inte lämnas och utbetalning från premiebefrielse och premiebefriad tid därför pågått under längre tid än villkoren medger är försäkringstagaren skyldig att erlagga premier retroaktivt.

Den försäkrade är också skyldig att omgående meddela Bliwa om ersättning från Försäkringskassan börjar betalas ut, ändras eller upphör. Den försäkrade ska också lämna uppgifter till Bliwa om andra förhållanden som kan påverka rätten till ersättning från försäkringen.

4.2 FÖLJDEN AV ORIKTIGA UPPGIFTER

Om försäkringstagaren vid fullgörande av sin upplysningsplikt enligt punkt 4.1 ovan, har förfarit svikligt eller i strid mot tro och heder kan försäkringsavtalet vara ogiltigt och Bliwa fritt från

ansvar för försäkringsfall som inträffar därefter. Bliwa får i ett sådant fall behålla inbetald premie som betalats för förfluten tid.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligt eller av oaktsamhet som inte är ringa, lämnat oriktiga eller ofullständiga uppgifter som varit av betydelse för Bliwas riskbedömning, kan Bliwas ansvar begränsas till det ansvar som gällt om riktiga och fullständiga uppgifter hade lämnats. Detta kan innebära att Bliwa är fritt från ansvar för ett inträffat försäkringsfall. Denna bestämmelse gäller dock inte om den skulle leda till ett resultat som är oskäligt mot försäkringstagaren, den försäkrade eller någon av dessas rättsinnehavare.

Om Bliwa får kännedom om att upplysningsplikten åsidosatts på det sätt som anges ovan får Bliwa säga upp försäkringen för upphörande eller ändring. Uppsägningen görs skriftligen och med 3 månaders uppsägningstid. Om Bliwa skulle ha meddelat försäkring på andra villkor med kännedom om de rätta uppgifterna, har försäkringstagaren rätt till fortsatt försäkring med det försäkringsbelopp som svarar mot den premie och de villkor i övrigt som avtalats. Försäkringstagaren ska i detta fall framställa begäran om fortsatt försäkring före uppsägningstidens utgång.

4.3 FÖRSÄKRINGENS GILTIGHET VID UTLANDSVISTELSE

Rätten till ersättning på grundval av dessa försäkringsvillkor gäller för arbetsoförmåga som den försäkrade drabbas av vid vistelse utomlands, under förutsättning att vistelsen inte varat längre tid än 360 dagar samt att den försäkrade kvarstår i svensk socialförsäkring. Vid längre vistelse utomlands gäller inte någon rätt till ersättning.

Lämnar den försäkrade Norden under pågående sjukskrivningsperiod lämnas endast ersättning i den mån den försäkrade före avresan gör en läkarundersökning som ger underlag för bedömning av den fortsatta arbetsoförmågan.

Vistelse utanför Norden anses inte avbruten genom tillfälliga uppehåll i Norden för läkarbesök, sjukhusvård, affärer, semester eller liknande.

4.4 FÖRSÄKRINGENS GILTIGHET VID KRIGSTILLSTÅND OCH POLITISKA OROLIGHETER

Vid krigstillstånd i Sverige

Med krigstillstånd i Sverige menas krig eller förhållande för vilket särskild lagstiftning gäller. Särskild lagstiftning gäller i dessa fall för frågor om försäkringsgivarens ansvarighet och rätt att ta ut krigspremie.

Vid deltagande i krig eller i politiska oroligheter utanför Sverige

Försäkringen gäller inte för försäkringsfall som drabbar den försäkrade som inträffar då den denne deltar i ett krig eller i politiska oroligheter utanför Sverige. Försäkringen gäller inte heller för försäkringsfall som inträffar inom ett år efter sådant deltagande och som kan anses bero på kriget eller oroligheterna.

Vid vistelse utanför Sverige vid krig eller krigsliknande politiska oroligheter

Om den försäkrade vistas utanför Sverige i område där krig eller krigsliknande politiska oroligheter råder – men utan att själv delta – gäller följande:

Om försäkringen tecknats i samband med utresan till eller under vistelsen i området, och kriget eller oroligheterna redan då pågick eller uppenbar krigsfara förelåg, gäller försäkringen inte för försäkringsfall som drabbar den försäkrade under vistelsen i området. Försäkringen gäller inte heller för försäkringsfall som inträffar inom ett år efter vistelsens slut och som kan anses bero på kriget eller oroligheterna.

4.5 SKADOR ORSAKADE AV ATOMKÄRNREAKTION SAMT BIOLOGISKA, KEMISKA OCH NUKLEÄRA SUBSTANSER

Försäkringen gäller inte för försäkringsfall vars uppkomst eller omfattning har direkt eller indirekt samband med atomkärnreaktion.

Försäkringen gäller inte heller för försäkringsfall som uppkommit genom spridande av biologiska, kemiska eller nukleära substanser i samband med terrorhandling. Med terrorhandling avses en skadebringande handling som är straffbelagd där den begås eller där försäkringsfallet inträffar och som framstår att vara utförd i syfte att:

- allvarligt skrämna befolkningen
- otillbörligt tvinga offentliga organ eller internationell organisation att genomföra eller avstå från att genomföra viss åtgärd eller allvarligt destabilisera eller förstöra de grundläggande politiska, konstitutionella, ekonomiska eller sociala strukturerna i ett land eller i en internationell organisation.

4.6 RISKFYLLD VERKSAMHET

Rätt till ersättning föreligger inte vid försäkringsfall som drabbar den försäkrade till följd av att han eller hon deltagit i sport-, idrotts-, äventyrs-, expeditions- eller annan riskfylld sysselsättning som inte kan anses som motions- eller fritidssysselsättning i normal omfattning och intensitet.

Som särskild riskfylld verksamhet räknas:

- Stunttrick, akrobatövningar i luften, bergsklättring, dykning, kampsport
- Luftsporter, till exempel fallskärmschoppning, glid och skärmflygning, ballong och segelflygning
- Professionell motorfordonstävling eller träning inför sådan
- Deltagande i lagidrott i de två högsta divisionerna inom sporterna fotboll, amerikansk fotboll, rugby, bandy, innebandy, basket, handboll eller ishockey.

Denna inskränkning gäller inte om försäkringsfallet inte sammanhänger med den särskilt riskfyllda verksamheten.

4.7 FRAMKALLANDE AV FÖRSÄKRINGSFALL

Om den försäkrade genom grov vårdslöshet eller uppsåtliga framkallat ett försäkringsfall eller förvärrat dess följder kan ersättningen sättas ned eller rätt till ersättning helt bortfalla. Det samma gäller om den försäkrade annars måste antas ha handlat eller underlåtit att handla i vetskap om att detta innebär en betydande risk för att skadan skulle inträffa. Rätt till ersättning föreligger därför inte för skada som till exempel beror på missbruk av alkohol eller narkotiska medel.

4.8 FORCE MAJEURE

Bliwa är inte ansvarigt för förlust som kan uppstå om handläggningen av ansökan om försäkring, utredning av försäkringsfall, utbetalning eller liknande förpliktelse för Bliwa, fördröjs på grund av krig, krigsliknande förhållanden eller politiska oroligheter, naturkatastrof, inskränkningar i den allmänna samfärdseln eller energiförsörjningen, riksdagsbeslut, av myndighet vidtagen eller underlåten åtgärd, konflikt på arbetsmarknaden, blockad, brand, översvämning, sjukdom eller olyckshändelse av större omfattning eller omfattande förlust eller förstörelse av egendom. Förbehållet om konflikt på arbetsmarknaden och blockad gäller även om Bliwa självt är föremål för eller självt vidtar sådan åtgärd.

4.9 JURIDISKT OMBUD

Kostnader för att anlita juridiskt ombud ersätts inte av försäkringen.

4.10 GEMENSAMT SKADEANMÄLNINGSREGISTER

Bliwa har rätt att i ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningsregister (GSR) registrera anmälda skador i anledning av denna försäkring. GSR AB, Box 24171, 104 51 Stockholm är personuppgiftsansvarig för behandling av personuppgifter i GSR-registret.

5. Behandling av personuppgifter

Bliwa värnar om din personliga integritet. All behandling av personuppgifter sker utifrån gällande lagstiftning, branschgemensamma rekommendationer och Bliwas interna regler.

På www.bliwa.se/personuppgifter kan du läsa mer om hur Bliwa behandlar dina personuppgifter. Där kan du även läsa om vilka rättigheter du har gentemot oss. Om du hellre vill ha informationen hemskickad till dig ber vi dig kontakta Bliwa.

6. Om Bliwas försäkringsdistribution

Bliwas försäkringar kan distribueras av Bliwa eller en annan distributör som Bliwa anlitar för att sköta distributionen. Den som distribuerar försäkringen ska lämna information om distributionen till kunden. Nedanstående information gäller därför i de fall Bliwa är distributör av försäkring.

Namn på anställd som deltagit i distributionen

Distribution av försäkring till fysiska personer sker normalt digitalt eller via blankett, det vill säga utan direkt biträde av en anställd. Distribution av försäkring till juridiska personer kan ske digitalt, via blankett eller genom kontakt med en anställd på Bliwa. Namnet på en sådan anställd framgår i förekommande

fall av försäkringsavtalet eller meddelas separat i samband med avtalets ingående.

Rådgivning

Bliwa tillhandahåller inte rådgivning till enskilda individer avseende försäkring.

Information om ersättning

Ersättning utgår inte till Bliwas anställda till följd av distribution av enskilda försäkringsavtal.

7. Om vi inte är överens

Bliwa omprövar

Om du är missnöjd med ett beslut från Bliwa vill vi att du i första hand kontaktar din handläggare på Bliwa, för en omprövning av beslutet. Begäran om omprövning måste framställas till Bliwa inom 6 månader från den dag Bliwa förklarar sig ha tagit slutlig ställning till ärendet. Denna frist för att begära omprövning gäller dock inte i ett fall då nya omständigheter, som bedöms kunna inverka på ärendets bedömning, har inträffat. Om du inte blir nöjd med handläggarens omprövning kan du kontakta den som är klagomålsansvarig på Bliwa. Om du är inte är nöjd med Bliwas distribution kan du också kontakta klagomålsansvarig eller någon annan instans för tvistlösning enligt nedan.

För kostnadsfri omprövning hos Bliwas klagomålsansvarig skriv till: Bliwa Livförsäkring, Klagomålsansvarig, Box 5125, 102 43 Stockholm eller skicka e-post till: klagomalsansvarig@bliwa.se.

Konsumenternas försäkringsbyrå

Allmänna upplysningar och vägledning i försäkringsfrågor kan lämnas av Konsumenternas försäkringsbyrå. Adress: Konsumenternas försäkringsbyrå, Box 24215, 104 51 Stockholm. Telefon: 0200-22 58 00.

Kommunal konsumentvägledare

Konsumentvägledaren i kommunen hjälper konsumenter med allmänna råd och upplysningar.

Personförsäkringsnämnden

Personförsäkringsnämnden prövar endast ärenden som innehåller försäkringsmedicinska frågor och där nämnden därför behöver stöd av rådgivande läkare. Ärenden i personförsäkringsnämnden kan därför normalt sett endast avse Bliwas sjuk-, olycksfalls- eller livförsäkring. Adress: Personförsäkringsnämnden, Box 24067, 104 50 Stockholm. Telefon: 08-522 787 20.

Allmänna reklamationsnämnden

ARN är en statlig myndighet som kostnadsfritt prövar tvister mellan privatpersoner och näringsidkare. Nämnden prövar inte tvister som rör lägre belopp än 2 000 kronor och gör inga medicinska bedömningar. Adress: Allmänna reklamationsnämnden, Box 174, 101 23 Stockholm. Telefon: 08-508 860 00.

Domstolsprövning

En försäkringstvist kan också prövas i allmän domstol. Första instans är tingsrätt.